

Σειρές Taylor

Ορισμός: Έστω $f: A \subseteq \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ άπειρες φορές
απαγωγίσιμη. Έστω $z_0 \in A$. Η δυνατοσειρά

$$\sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(z_0)}{n!} (z-z_0)^n$$

ονομάζεται σειρά Taylor της f στο z_0 (κέντρο)

Συνήθως θα έχουμε $z_0 = 0$.

Βασική σειρά Taylor.

$$\bullet \quad f(z) = e^z \quad \rightarrow \quad \sum_{n=0}^{\infty} \frac{z^n}{n!}, \quad R = +\infty$$

(κατασκευή
σύμπτωσης)

$$\bullet \cos z \rightarrow 1 - \frac{z^2}{2!} + \frac{z^4}{4!} - \frac{z^6}{6!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n z^{2n}}{(2n)!}, \quad R = +\infty$$

$$\bullet \sin z \rightarrow z - \frac{z^3}{3!} + \frac{z^5}{5!} - \frac{z^7}{7!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n z^{2n+1}}{(2n+1)!}, \quad R = +\infty$$

$$\bullet \log(1+z) \rightarrow z - \frac{z^2}{2} + \frac{z^3}{3} - \frac{z^4}{4} + \dots$$

$$= \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1} z^n}{n}, \quad R = 1$$

Παράτηρηση Για κάθε f και από τις παραπάνω
 συναρτήσεις ισχύει

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0)}{n!} z^n, \quad |z| < R.$$

(βλ. επόμενο θεώρημα)

Θεώρημα (i) Έστω τικ δυνατοσειρα $\sum_{n=0}^{\infty} a_n (z-z_0)^n$
 με ακτινα σιγμλίου $R > 0$. Τότε η συνιερτυση

$$(*) \quad f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n (z-z_0)^n, \quad |z-z_0| < R$$

ειναι ανεπεξοχοει παραιογιστη. Επιοιειον

(i) Η (*) εινα παραιογιστη ορο-πορο-ορο, $\delta n!$.

$$f'(z) = \sum_{n=1}^{\infty} n a_n (z-z_0)^{n-1}, \quad |z-z_0| < R$$

$$f''(z) = \sum_{n=2}^{\infty} n(n-1) a_n (z-z_0)^{n-2}, \quad \dots$$

(ii) Η αρχικη δυνατοσειρα εινα η σειρα Taylor τικ f , $\delta n!$.

$$a_n = \frac{f^{(n)}(z_0)}{n!}$$

(2) Αντίστροφα: έδω $f(z)$ ομοόμορφη στο ανοικτό σύνολο $A \subseteq \mathbb{C}$. Τότε

(i) η f είναι άκριβες φορές παραγωγίσιμη

(ii) η f αναπτύσσεται τοπικά σε δυναμώσεις

(η οποία είναι σειρά Taylor) δηλ αν

$D(z_0, r) \subset A$ τότε

$$f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(z_0)}{n!} (z-z_0)^n, \text{ στον } D(z_0, r) \\ (\text{δηλ. } |z-z_0| < r)$$

Πρατήριση Μία συνάρτηση που έχει την ιδιότητα (ii)
λέγεται αναλυτική

Παράτηρηση. Για συναρτήσεις $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχομε

$$\{\text{ανάλυτες}\} \left[\begin{array}{c} \subset \\ \neq \end{array} \right] C^\infty(\mathbb{R}) \subsetneq \dots \subsetneq C^k(\mathbb{R}) \subsetneq C^{k-1}(\mathbb{R}) \subsetneq C^1(\mathbb{R}) \subsetneq C^0(\mathbb{R})$$

$k \geq 1$

Αντίθετα, αν $\# f: \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ είναι ολόμορφη
(δηλ. παραγωγίσιμη) τότε είναι και αναλυτική:

Παράτηρηση (γιατί ο συνειρισμός $\#$ είναι γνήσιος)

Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \begin{cases} 0, & x \leq 0 \\ e^{-\frac{1}{x}}, & x > 0 \end{cases}$

Άσκηση: Η f είναι C^∞ (και στο $x=0$). Η f δεν είναι αναλυτική.

Αν υπάκουθα είχατε $f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0)}{n!} x^n$, για $|x| \in \delta$
Οπότε $f^{(n)}(0) = 0, \forall n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$. $\leadsto f(x) = 0$, για $|x| \in \delta$.

Ολοκληρώματα (επικαταύλιμα)

Ορισμός. Ονομάζονται καμπύλη και συνεχή απεικόνιση

$$\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}.$$

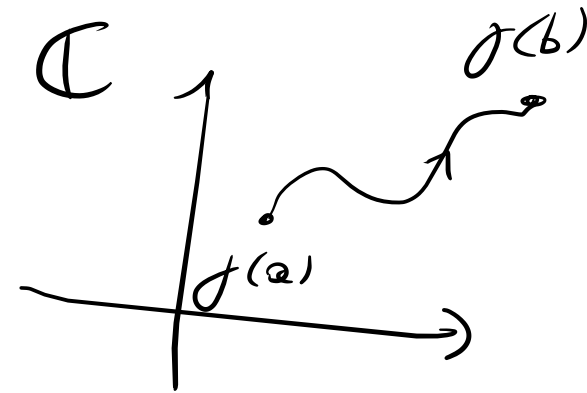
Αρα

$$\gamma(t) = x(t) + iy(t), \quad t \in [a, b]$$

όπου $x(t), y(t): [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$

Το σύνολο $\text{Im}(\gamma) = \{\gamma(t) : t \in [a, b]\} \subseteq \mathbb{C}$

λέγεται ίχνος της καμπύλης

Παρατήρηση Αν ταυτίσουμε το $\mathbb{C}$ με το $\mathbb{R}^2$ τότε $\gamma(t)$ ταυτίζεται με την καμπύλη $(x(t), y(t)) = x(t)\vec{i} + y(t)\vec{j}$

Ορισμοί Μια καμπύλη γ λέγεται:

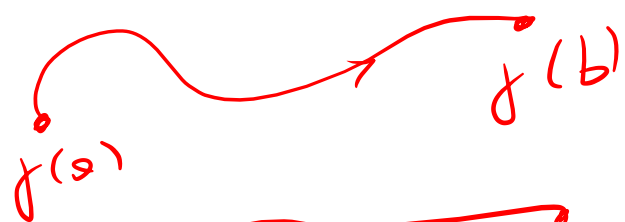
(i) κλειστή, αν $\gamma(a) = \gamma(b)$

(ii) αλβή, αν $t_1 \neq t_2 \Rightarrow \gamma(t_1) \neq \gamma(t_2)$, ή εξάφραση
ότι επιτρέπεται $\gamma(a) = \gamma(b)$ [ή γ δεν αυτοτέμνεται]

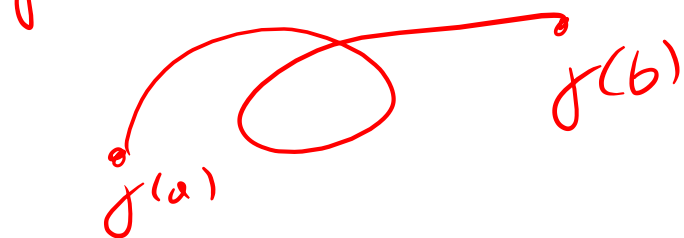

κλειστή, αλβή

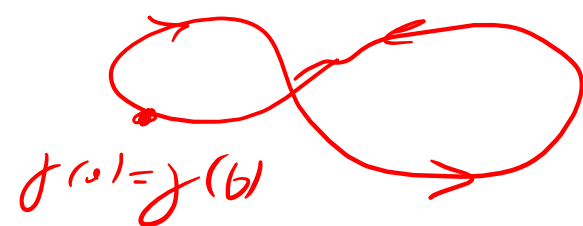
κλειστή,
όχι αλβή

όχι κλειστή, αλβή

ούτε κλειστή ούτε αλβή

Παράτηρηση ^{Θ. Jordan} Κάθε λήνη υλίσινι κατ'οίον

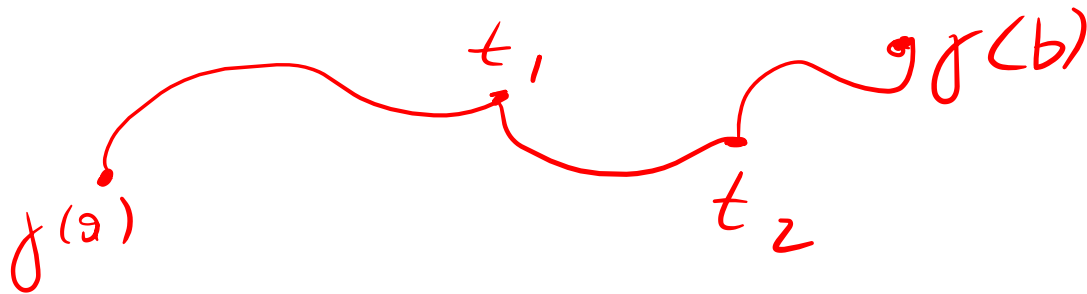
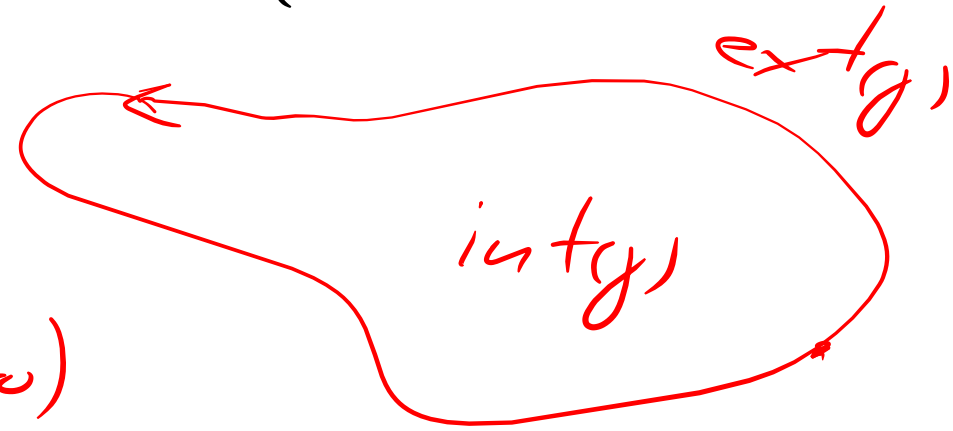
χωρίζι το $\mathbb{C} \setminus \{xy\}$ σε

δύο ανοικτά υποσύνολα,

το int_γ (εσωτερικό, γραμμένη)

και το ext_γ (εξωτερικό, μη-γραμμένη)

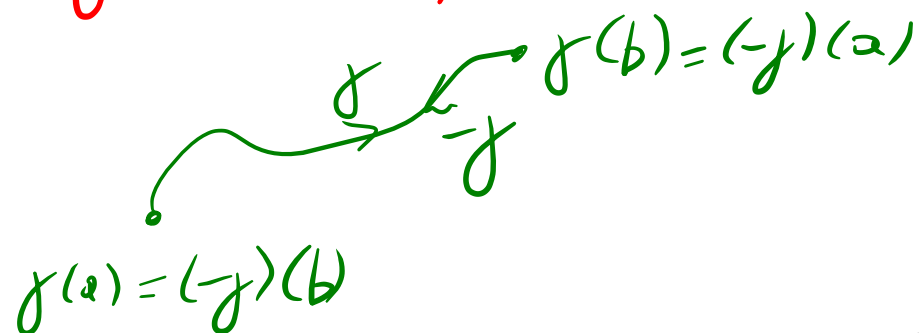
Θεώρημα (1) Γ κατ'οίον $f(t)$ $\exists$ $\gamma \subset \mathbb{C}'$ αν είναι
ν $f'(t) = x'(t) + iy'(t)$ υπάρχει και είναι συνεχής
(2) Γ $f(t)$ $\exists$ $\gamma \subset \mathbb{C}'$ αν

Συμβολισμοί.

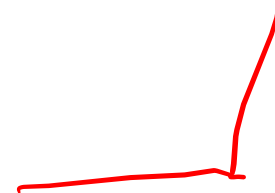
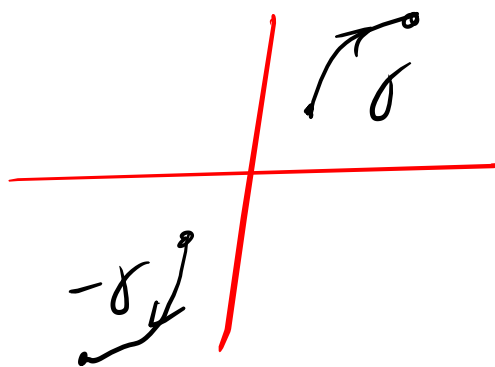
(1) Αν $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ είναι μια καμπύλη, τότε συμβολίζουμε
με $-f: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ την καμπύλη $(-f)(t) = f(a+b-t)$

Η $-f$ διατρίχει το ίδιο ίχνος με αντίθετη φορά

$f(b) = (-f)(a)$
 $f(a) = (-f)(b)$

Προσοχή: Συχνά, δεδομένη
την $f(t) = x(t) + iy(t)$ συμβολίζουμε
με $-f$ την $-f(t) = -x(t) - iy(t)$

(2) Έστω δύο κενύμενες

$$f_1: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$$

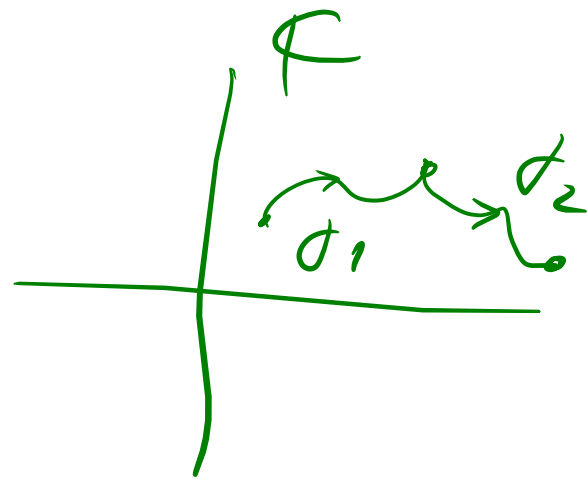
$$f_2: [b, c] \rightarrow \mathbb{C}$$

τ.ω. $f_1(b) = f_2(b)$. Συναρτήσεις αυτές $f_1 \oplus f_2$ των
κενύμενων

$$f_1 \oplus f_2: [a, c] \rightarrow \mathbb{C}$$

είναι

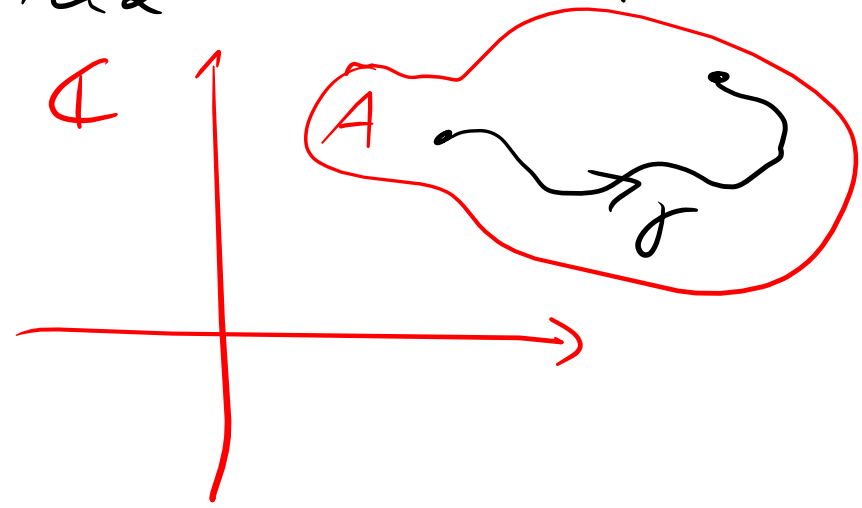
$$(f_1 \oplus f_2)(t) = \begin{cases} f_1(t), & \text{αν } a \leq t \leq b \\ f_2(t), & \text{αν } b \leq t \leq c \end{cases}$$

Παρατήρηση Αν οι f_1, f_2 είναι (τηνυλάτικα) $\mathbb{C}'$ τότε
ο $f_1 \oplus f_2$ είναι τηνυλάτικα $\mathbb{C}'$.

Ορισμός Έστω $f: A \subseteq \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ συνεχής και
 έστω $\gamma: [a, b] \rightarrow \mathbb{C}$ ^(ανοικτό) για τελεματικά C' κατ'εξ
 υε $\gamma(a) \in A$. Το ολοκλήρωμα
 πάνω της f επί της γ ορίζεται
 ως

$$\int_{\gamma} f(z) dz = \int_a^b f(\gamma(t)) \gamma'(t) dt$$

↖ σχετίζεται με το
 διανυσματικό
 ολοκλήρωμα
 $\int_C P dx + Q dy$

Υπό τις ίδιες υποθέσεις ορίζεται επίσης

$$\int_{\gamma} f(z) |dz| = \int_a^b f(\gamma(t)) |\gamma'(t)| dt$$

σχετίζεται με
τα αριθμητικά
σημειώματα
ολοκληρώματα
 $\int_{\gamma} f(z) dz$

Ειδικότερα ορίζεται

$$\int_{\gamma} |dz| = L(\gamma) \quad (\text{μήκος της καμπύλης})$$

$$\left[= \int_a^b \sqrt{x'(t)^2 + y'(t)^2} dt \quad \text{αν } \gamma(t) = x(t) + iy(t) \right]$$

Πρόταση (Βασικές ιδιότητες ολοκληρωμάτων)

$$(i) \int_{\gamma} (2f(z) + \gamma g(z)) dz = 2 \int_{\gamma} f(z) dz + \gamma \int_{\gamma} g(z) dz \quad (2, \gamma \in \mathbb{C})$$

$$(ii) \int_{-\gamma} f(z) dz = - \int_{\gamma} f(z) dz$$

$$(iii) \int_{\gamma_1 \cup \gamma_2} f(z) dz = \int_{\gamma_1} f(z) dz + \int_{\gamma_2} f(z) dz$$

$$(iv) \quad (a) \quad \left| \int_{\gamma} f(z) dz \right| \leq \int_{\gamma} |f(z)| |dz|$$

$$(b) \quad \text{Αν } \forall \gamma \text{ με } |f(z)| \leq M \text{ στο } \gamma \text{ τότε } \left| \int_{\gamma} f(z) dz \right| \leq M \ell(\gamma)$$

Παρατήρηση. Στην πράξη συχνά δεν θα δίνεται η
καμπύλη γ (ο αναλυτικός τύπος) αλλά μόνο το ίχνος της γ .
Ακολουθείτε τότε την εξής σύμβαση:

(α) Αν η καμπύλη είναι ανοικτή, αγκυρώ (π.χ.)
τότε θα πρέπει να τας έχει δοθεί και η φορά.
(δηλ. ποια είναι αρχή και ποιο το τέλος). Εξείς επιλέ-
γουμε τότε μόνοι μας μία συνάρτηση $\gamma(t)$ (παρατίθενται)
που να έχει το σωστό ίχνος και τη σωστή φορά.
Το αποτέλεσμα θα είναι το ίδιο για κάθε τέτοια
(ολοκληρωμα)
επιλογή.

(β) Το $\dot{\gamma}$ είναι κλειστή καμπύλη. Επιλέγουμε
τότε οποιαδήποτε $\gamma(t)$ (παράμετρος) η
οποία δείχνει το $\dot{\gamma}$ για φορά κατά την
θετική φορά. Το ολοκλήρωμα θα
είναι πάντα το ίδιο ανεξάρτητα της
επιλογής

Παράδειγμα Να υπολογιστεί το

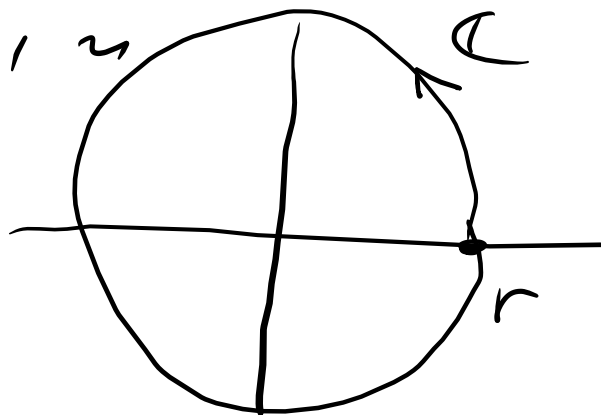
$$\int_{S(r)} z^n dz$$

$$(r > 0, n \in \mathbb{Z})$$

Μία παραμετρίωση του $S(r)$ είναι

$$\gamma(t) = r e^{it} = r(\cos t + i \sin t)$$

$$0 \leq t \leq 2\pi$$

Εξούτι

$$\int_{S(r)} z^n dz = \int_{\gamma} z^n dz = \int_0^{2\pi} \gamma(t)^n \gamma'(t) dt$$

$S(r)$

$$= \int_0^{2\pi} r^n e^{int} \cdot r i e^{it} dt = i r^{n+1} \int_0^{2\pi} \underbrace{e^{i(n+1)t}}_{\cos(n+1)t + i \sin(n+1)t} dt$$

$$\cos(n+1)t + i \sin(n+1)t$$

$$= i r^{n+1} \left\{ \int_0^{2\pi} \cos(n+1)t dt + i \int_0^{2\pi} \sin(n+1)t dt \right\}$$

(α) $n+1 \neq 0 \Leftrightarrow n \neq -1$. Τότε $\int_0^{2\pi} \cos(n+1)t dt = \int_0^{2\pi} \sin(n+1)t dt = 0$. Άρα $\int_{S(r)} z^n dz = 0$

(β) $n = -1 \leadsto \cos(n+1)t = 1$, $\sin(n+1)t = 0$. Άρα $\int_{S(r)} z^{-1} dz = 2\pi i$

Τετρίκι Λοινόν

$$\int_{S(r)} z^n dz = \begin{cases} 0, & n \neq -1 \\ 2\pi i, & n = -1 \end{cases}$$

Παρατήρηση Γενικότερα, για $z_0 \in \mathbb{C}$, $r > 0$, $n \in \mathbb{Z}$

$$\int_{S(z_0, r)} (z - z_0)^n dz = \begin{cases} 0, & \text{αν } n \neq -1 \\ 2\pi i, & \text{αν } n = -1 \end{cases}$$

αν υπάρχει σειρά $a=t_0 < t_1 < t_2 < \dots < t_n = b$
T.W. ο κάθε περιορισμός $\sigma|_{[t_{k-1}, t_k]}$, $k=1, \dots, n$
είναι C!